

PERSBERICHT

Pensioenhervorming is uitgelezen kans voor meer gendergelijkheid

Brussel, 12 april 2023 - Het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen liet een studie over de genderdimensie van het Belgische pensioenstelsel uitvoeren door het HIVA en het CeSo van de KU Leuven. Het Instituut grijpt het publiceren ervan aan om de balans op te maken van het huidige debat over de pensioenen en te wijzen op de noodzaak van toekomstige hervormingen om de kloof tussen vrouwen en mannen te helpen verkleinen.

Het Belgische pensioenstelsel is een complex systeem met verschillende regelingen en pijlers, dat in de loop der tijd vele wijzigingen heeft gekend. Het huidige model is niet alleen complex, maar beantwoordt ook niet meer aan de grote diversiteit aan gezinsmodellen en aan de uitdagingen inzake gendergelijkheid.

Liesbet Stevens, adjunct-directeur van het Instituut, licht toe: *"De huidige pensioenkloof is vooral een weerspiegeling van de genderongelijkheden op de arbeidsmarkt. Met de stijging van het opleidingsniveau en de werkgelegenheidsgraad van vrouwen zou de pensioenongelijkheid moeten verdwijnen. Maar dat blijkt niet het geval: beroepskeuze, kortere loopbanen voor vrouwen, de hoge mate van deeltijdwerk voor vrouwen (42,5% van de werkende vrouwen) en discriminatie op grond van geslacht of moederschap op de arbeidsmarkt verklaren het voortbestaan van de pensioenkloof."*

Er dienen maatregelen genomen te worden om de situatie van vrouwen op de arbeidsmarkt te verbeteren, zoals bijvoorbeeld een grotere loontransparantie, de ontwikkeling van voltijdse of gelijkwaardige kwaliteitsbanen en een betere verdeling van de thematische verloven (zoals het ouderschapsverlof en het zorgverlof) binnen het huishouden.

Tegelijkertijd is de hervorming van het pensioenstelsel ook een uitgelezen kans om bij te dragen tot het verkleinen van de pensioenkloof tussen vrouwen en mannen. Liesbet Stevens ziet verschillende mogelijkheden: *"Beter rekening houden met deeltijds werk bij de berekening van de pensioenen, de gelijkstelling van verlofperiodes voor zorg beschermen en evolueren naar een grotere individualisering van de rechten"*. Zo kan het gezinspensioen hervormd worden door middel van budgetneutrale maatregelen, zodat de minstverdienende partner (meestal de vrouw) rechtstreeks een bedrag ontvangt.

Het bestrijden van de pensioenkloof tussen vrouwen en mannen heeft niet alleen betrekking op de eerste pensioenpijler, het wettelijk pensioen. Uit de laatste cijfers van de Federale Pensioendienst blijkt dat voor recent gepensioneerden de kloof tussen vrouwen en mannen 20% bedraagt voor wat het wettelijk pensioen betreft, maar zelfs 50% voor wat de aanvullende pensioenen betreft. Ook inzake aanvullende pensioenen is actie nodig als men de toegang voor pensioengerechtigde vrouwen tot een fair inkomen en financiële onafhankelijkheid wil verbeteren.

Ten slotte is het Instituut verheugd dat de verschillende federale diensten die bevoegd zijn voor pensioenen steeds meer naar geslacht uitgesplitste statistieken produceren en publiceren. Hierdoor

brengen ze verschillen tussen vrouwen en mannen op het vlak van pensioenen in kaart. Ze maken het mogelijk om burgers beter te informeren over de inzet van dit debat.